Buriaad-Mongol ҮNEN

BK(b)P-iin Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Prezidiymei oorgan.

Mynөөderei noomerto:

Gyrenei şuxala xereg.
SSR Sojuuzai oordenuudiiji ba medaalьnuudiiji bariuulga.
Marksiizm-Leniniizmiiji deede hurguulьnuudta prepodovaalxa gurim.
Soveed Sojuuz dotor.
Socialiis azalai zakoon.
Zemeteniiji xariuusalgada xabaaduulxa.
Xudaldaanai priincipenyydiiji xazagairuulagşad.

GYRENEI ŞUXALA XEREG

Sagaangvardeiske noxosuud ba gadaadiin interveentnyydhee zaluu soveed respyyblikiin oboroniaalaza baigaa, 1919 onoi xesyy şanga ydernyydte, jixe nahata xyn zonoi dunda yzeg bişeg medexegyi jabadaliiji usadxaxa tuxai leeninske istoriiçeske dekreed gargagdahan baina. Nahatanai tyryyşiin hurguulinuud grazdaanska dainai froontnuud deere baiguulagdahan baina.

Manai oronoi miirne socialiis baiguulaltada orohonhoo xoişo, yzeg bişeg medexegyiji ba baga medexe jabadaliiji usadxaxa xereg byri jixe, byri gigaantska dalaisa oloo.

Уje sagaingaa xaranxii barga baidaliiji xajaza, yrgen jixe erxe syleөji olohon, „azalşad bolbol erdem teeşe zydxene, jyyb gexede, ene xadaa ilalta tuilaxiin tulada tedende xeregtei" (Leenin).

Уzeg bişeg medexegyiji ba baga medexe jabadaliiji usadxaxa xereg xadaa kylьtyyrne revoliyyciin şuxala zvenoo myn. Ene xeregte paarti ba soveed praviitelьstvo bolbol ton jixe anxaralaa xanduuldag ba zil byri xeden arbaad millioon tyxeiig zөөri eneende homolon gargaşaldag baina. Soveed zasagai togtohonhoo xoişo manai oronoi 60 millioon garan jixe nahatan hurgagdahan baina. Manai Buriaad-Mongoldo dyrben xyn byriin negeniinь xadaa huralsana. Urdanь yzeg bişeg medexegyi, bajad nojodoi barlag bogool bolzo jabahan xynyyd, mynөө yzeg bişeg medexe xynyyd bolzo baina, gyrenei deejatelьnyyd bolzo baina.

Gebeş, eneende hanaagaa amaraza, yzeg bişeg medexegyiji usadxaxa xeregiiji samotioogto oruulxa boloo haa, ton jixe bydyylig alduu bolxo baina. Уzeg bişeg medexegyi xynyyd manai dunda neileed olon bii. Edener xadaa nahatanai hurguulinuudta byrin xanduulagdaza yşөө şadagdaagyi. Manai respyyblike dotor 27748 xyn yzeg bişeg medexegyi baihan aad, 1938 onoi torşo soo edenei miil 4340 xyniinь hurgagdaa, 8590 xyn huralsaza baina. Saad teenь yldegşe 15818 xyn janvaariin 1 boltor huralsalda oroidoo xanduulagdaagyi baihan baina.

Partiina, soveed ba kylьtyyrne organizaacanuudta, gegeerelei oorganuudta şurgan orohon, aradai daisad—trockiistske-buxaariinska şaara şabxaruunuud, byrzyaazna nacionalistnuud bolbol azalşan aradiiji bygediinь yzeg bişeg medexe bolgoxo xeregiiji ali bolxoor haatuuldag baigaa. Tedener bolbol jixe nahatanai hurguulinuudai huralsaliiji zoriuutaar tahalduuldag, ene xeregte homologdohon zөөri yriideg, ondoo xeregte gargaşaldag baigaa. Teed mynөө, aradai gegeerelei zarim oorganuud, tedeenei zarim xydelmerilegşed xadaa yzeg bişeg medexegyiji usadxalgiiji xysed şiidxexe tuxai SSSR-ei Sovnarkoomoi ba BK(b) Paartiin CK-ei 1936 onoi janvaariin 16-nai yderei togtooloi şuxala udxaşanariiji segnexegyi jabadal gargadag, vrediitelьstviin xoişolongiiji usadxaxa aktiivna temesel jabuulza şadaagyi, nahatanai hurguulinuudiiji operatiivna xytelberiөөr xangaagyi baina.

Eneenei rezylьtaaduudta, yzeg bişeg medexegyiji usadxaxa jabadal olonxi aimaguudta ton hula jabaza baina. Xiaagtiin aimagai Subagta-Xarijaastiin somondo (tyryylegşe Garmaajev) yzeg bişeg medexegyi ba baga medexe 120 xyn bii aad, nahatanai hurguuli organizovaalagdaagyi, likvidaatornuud ba kylьtarmeicyyd oldoogyi baina. Myn aimagai, Уystь-Xiaagtiin somondo 1938 on soo ene xeregte 2200 tyx. homologdohon aad, tereenei 1732 tyx. xereglegdee. Jaruuniin aimagta 1938 on soo 671 xynei miil 88-iinь hurgagdahan, yldegşe 240 xyniinь nahatanai hurguulida yşөө xabaaduulagdaagyi baina.

Уzeg bişeg medexegyişyydei yçood xysed abtaagyi (Tarbagatai, Biçyyr, Xoito-Baigal, nahatanai hurguuliin huralsalai plaan tabigdadaggyi (Tynxen), Ulaan Aarmiin zergede tataglaxa nahataniiji hurgaxa jabadal organizovaalagdaagyi (Tarbagatai, Muxar-Şiber g. m.), erxilmyydei xydelmeriin ooped bygediin dostojaani bolgogdoogyi (Kabaanska g. m.) baihan uşarnuud olonxi aimaguudta bii.

Ede byxii faaktnuud jyy xaruulnab gexede, yzeg bişeg medexegyiji usadxaxa jabadalda buzagaigaar, biyrokratiiçeskaar xandaxa jabadal aradai gegeerelei oorganuudta yşөө ygeixegdeegyi baihiinь xaruulna.

Уzeg bişeg medexegyişyydiiji 1939 onoi janvaariin 1 xyrter hurgaxa ysloovi bidende byrin bii. Eneenei tulada egeel tyryyn ene xydelmeride xaiiuusalgagyigөөr xandaxa jabadaliiji zailuulxa, ene xeregte byxii xyse şadalaa negedxen xanduulxa, kylьtarmeicyydei olontooto aarmiiji tyryy kolxooznignuud, xydelmerişed ba inteligeentnyydhee baiguulxa xeregtei.

Уzeg bişeg medexegyiji usadxalga xadaa socialiis kylьtyyriin gaixamşag ilalta bolxo baina. Gebeş, ene ilalta xadaa өөrөө jirexegyi,—eneeniiji bolьşevigşelen organizovaalxa xeregtei. Gyrenei ene şuxala xereg,—ene xadaa yzeg bişeg medexe kolxooznig byriin, xydelmerişen byriin slyyzeşçe byriin, partiina ba partiina bişe bolьşevig byriin urda baigaa tyryyşiin eelzeenei zorilgo myn.

BEEKIIN MEDYYLGE

Varşaava, janvaariin 24. Gazeedyyd bolbol Zakarpaatska Ukraiiniiji Veengride niilyylxe ba poolьsko—veengerske xiliiji negedyylxe asuudalda Poolьşo jamar pozico barimtalaza bainab gehen asuudalda Poolьşiin gadaada xeregyydei miniistr Beekiin ygehen bişemei xariuugai teeksnyydiiji toliiono. Beekiin ygehen xariuu soo xelegdene:

„Zakarpaatska Ukraiiniiji bejedee abxa ba poolьsko-veengerske xiliiji negedyylxe gehen veengerske praviitelьstviin hanal poolьsko praviitelьstvodo elimedeeze. Veengerske praviitelьstvo bolbol ene asuudalda poolьsko praviitelьstviin pozicodo xezeedeş etigelei baiza şadaxa. Poolьsko praviitelьstvo bolbol odoonoi baidal soo Çexoslovaakica jamarş erilte xexegyi baina. Praviitelьstvo bolbol Karpaatska xadanuudai urda xazuudaxi sobitinuudai yrgedelgiiji xaraza baina, teed tende bolzo baigaa sobitiin Poolьşodo ajuultai bolxo boloo haanь, ene ajuuliiji zailuulxa şuxala xemzeenyydiiji abxa baina."

(TASS).

Itaalo-jygoslaaviin xelseenyyd

Praaga, janvaariin 24. Itaaliin gadaada xeregyydei miniistr Çiaano bolbol jygoslaavi jireheneе, ysegelder Belgraadhaa kiin teeşee mordobo. Abtahan medeeseiei johoor, tereenei Stojadinooviçtoi xelsehen xelseende Jygoslaavi ba Veengri xojoroi xoorondoxi xarilsaanuud tuxai asuudal gol bolhon baina. Oiriin sagaa Jygoslaavi ba Veengri xojoroi xoorondo politiiçeske sotryydniçelelge tuxai xelseen baialagdaza bolxo gehen abiaan bii. Jygoslaavida Çiaaniin jirehen tuxai oficiaalьna medeesei xadaa byxii asuudnuudaar xysed xelseen tuilagdaa geze temdeglene.

(TASS).

Respyblikaanska aarmiin bojeecyyd ilaxa baihandaa xysed etigene.

ZURAG DEERE: Respyblikaanska aarmiin zaluu artilleriist faşiis aviaaciin ataakanuudiiji amzaltatai gederge soxihonoigoo hvyleer.

TASS-iin fotoxrooniko

Marksiizm-Leniniizmiiji deede hurguulinuudta prepodovaalaxa gurim

Moskvaa, (TASS). Deede hurguulinuudai xeregyydiiji erxilxe Byxesojuuzna komiteed bolbol, BK(b)P-iin CK-ei, partiina propagaanda tuxai togtooloi yndehөөr, deede hurguulinuudta marksiizm-leniniizmiiji prepodovaalxa gurimiiji zoxiooboo.

„BK(b)P-iin istooriin xuriaangii kyyrsiiji" gynzegyigөөr yzexe ba oilgoxo glaavna zorilgo huragşadai urda tabigdahan bolno.

1938—1939 onoi xojordoxi xahadaa, deede yçeebne zavedeeninyydte baidag eldeb olon sociaalьna-ekonomii eske disciplinenyydei samostojaatelьna kyyrsnyydei orondo, „marksiizm-leniniizmiin yndehe huuriiji" şudalxa jediine kyyrs bii bolxo baina.

„Marksiism-leniniizmiin yndehe huuriiji" VУZ-nyydte yzexe gurim iimeer baiguulagdana:

„Marksiizm-leniniizmiin yndehe huuriiji" yzexe tyryyşiin etaap deere, „BK(b)P-iin istooriin xuriaangii kyyrsiin" glavaanuud ba glavaanuudai podrazdeelnyydeer, leekcenyydei kyyrs bii bolxo baina „BK(b)P-iin istooriin xuriaangii kyyrsiin" glavaanuudai podrazdeelnyydiiji gyizegiigөөr yzexetei negen xamta, Maarks—Engelьs—Leenin—Staalinai zoxioolnuudai anxa tyryyşiin istoçniguudiiji yzelgiin seminaarska zaniaatinuudi organizovaalagdaxa baina. Seminaarska zaniaatinuudai urda tee, leekce ba konsylьtaaca organizovaalagdaxa johotoi.

Leniniizmiin kyyrsiiji yzeze oyyrgehen staarşa kyyrsenyydei styydeentnyydte, 1938—1939 onoi huralsalai zil xojordox xahadaa „BK(b)P-iin istooriin xuriaangii kyyrseer „marksiizm-leniniizmiin yndehe huuriinuudai" kyyrs bii bolg gdoxo ba kyyrsiin hyylde ekzaamenuud jabuulagdaxa baina.

Gyrenei ekzaamenuud baiguulagdahan, VУZ-nyydte, fakylьteedyydte, VTУZ-nyydte „marksiizm-leniniizmiin yndehe huuriin" kyyrseer gy enei ekzaamen togtoogdoxonь.

Deede hurguulinuudai xeregyydiiji erxilxe byxesojuuzna komiteed bolbol 1939 onoi fevraaliin 1 boltor „Marksiizm-leniniizmiin yndehe huuriin" kyyrsiin plaan zoxiooxo baina.

Politiiçeske ekonoomiin prepodovaani bolbol „BK(b)P-iin istooriin xuriaangii kyyrsiiji" yzeze dyyrhenei hyyleer xegdexe ba yniversiteedyydei ba instityydei, istoriçeske ba literatuurna fakylьteedyydte dialektiiçeske ba istoriiçeske materializmiin prepodovaaninuud bolbol— politiiçeske ekonoomiiji yzeze dyyrhenei hyyleer xegdexe johotoi. VУZ-nyydei filosoofske fakylьteeduudta, dialektiiçeske ba istoriiçeske materializmiin istoori ba filosoofiin prepodovaani bolbol tyryyşiingee xemzeegeei baixa baina.

Dialektiiçeske materializmiin BK(b)P-iin istoori ba leniniizmiin kafeedriin orondo, VУZ-nyydte, marksiizm-leniniizmiin jediine kaafedrnyyd baiguulagdana.

SSSR-ei OORDENUUDIIJI ba MEDAALЬNUUDIIJI BARIUULGA

Janvaariin 17-oi yder SSSR-ei Verxoovno Soveedei Prezidiymei tyryylegşe nyxer Kaliinin bolbol preziidiymei xeden çleengyydei xabaadulgataigaar, Ulaan Aarmiin bojeecyyd, komandiirnyyd ba poliit-xydelmerilegşedte oordenuudiiji ba medaalьnuudiiji bariuulba. Xasaan nuurai raioonliji oboroniaalxadaa baatar zorig ba doobleslь gargaza, bojevoi daabarinuudiiji zişeeteer dyyrgehenei tylөө şagnagdahan nyxedyyd nagraaduudiiji abba. Tedenei dunda: leitenaantnuud Abbakyymov ba Zolototryybov, kapitaanuud—Moskoovcev, Açkaasov, Jelizaarov, mlaadşa komandiirnuud—Asoonov, Kyznecoov, Jevgeenov, Ulaanarmeicyyd—Baagrov, Griinьko, Daaşenko.

Soveed Sojuuzai oboroonno xyseşadaliiji be izyylxe talaar praviitelьstviin speciaalьna daabarinuudiiji zişeeteer dyyrgehenei tylөө ba Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan-Aarmiin sojedinieeni, çaastь ba podrazdeleeniin bojevoi, politiiçeske, texniiçeske beledxelde erxim amzalta tuilahanai tylөө şagnagdahan nyxedyyd oordenuudiiji ba medaalьnuudiiji abba.

Myn, Xoito dalainuudta şuxala daabarinuudiiji dyyrgexe zuuraa şin zorig ba predannostь gargahanai tylөө şagnagdahan, ulaanarmeijec Kylikoov, şuxala praviitelьstvenne daabarinuudiiji zişeeteer dyyrgehenei tylөө—Naadraja gegşed oordenuudiiji abba.

Udaanь, tyrehөөr zarantaba naha gyisehenei gөө ba nauuçna ba pedagogiiçeske deejatelьnosti ingaa dyşen-ziltei daşaramduulan şagnagdahan akadeemig F. Liskyyn, tyrehөөr tabinahatai bolhontoigoo daşaramduulan ba xydelmerişen angiin ba tariaaşanai urda revoliyciioonno gabijaa gargahanai gaa tylөө şagnagdahan, SSSR ei aviacioonno promişlennostiin Aradai Komissaar nyxer M. M. Kaganooviç Azalai Ulaan Tugai oordenuudiiji abba.

Nyxer Kaliinin bolbol şagnagdagşadiiji xaluunaar amarşalhan ba saaşanxi xydelmeridөө amzaltatai baixiinь xysehen baina.

(TASS).

Soveed Sojuuz dotor

● Janvaariin tyryyşiin xojor dekaada soo, şaxtstroigyigeer, Glavyygolь syytke soogoo dunda zergeer 373750 toonno nyyrhe abhan baina. Yngeregşe zilei dekaabriin ene yjiinxitei sasuulaad yzexede, nyyrhe abalga 29 mia. gan toonno jixe baina. Kyzbaassyygoliin ba Roostovyygoliin kombinaaduud janvaarь soo daabarihaa deeşe xydelmeri xehen baina.

● Moskvaagai gyrenei pybliiçne-istoriiçeske bibliotekiin neegdehen yderhөө xoişo nege hara gyisebe. SSSR-ei istooriin kniigenyyd, marksiizm-leniniizmiin klaassiguudai zoxioolnuud, iskyysstvo ba kylьtyyriin istoorinuudai kniigenyyd jixe eriltetei geer unşagdana. Ene negen hariin torşo soo biblioteekede 6849 xyn orohon baina.

ALEKSEI STAXAANOV.

SOCIALIIS AZALAI ZAKOON

Soveed arad bolbol Azalai kniizkenyydiiji bii bolgolgo, azalai amzaltanuudai tylөө otliiçnyydiiji baiguulalga ba azalai disciplinii ji gurimşuulxa xemzee jabuulganuud tuxai SSSR-ei SNK, BK(b)P-iin CK-ei ba PSBCS-ei togtooliiji on xanamataigaar ugtaba. Paarti ba praviitelьstviin byxii ene togtoomzonuud bolbol ynen sexe xydelmerildeg, yiledberi deere entyziaazm ba iniciatiiviiji xaruuldag xynyydei ba loodoroldog, gyreniiji mexelxee zoridog, gyrende bagliiji yg-ed tereenhee jixiiji abxiji xysedeg xynyydei xoorondo ton erid graanь tabina.

Azal xadaa ton xynde xyşer baidalhaa, ynөө ton jixe xyxiyyn xereg, aldar soliin, doobleslь ba geroistiin xereg bolo, gansa le manai orondo azalai tuxai şine zakoonuud bolbol olomillioon azalş dai talahaa iime jixe xaluunaar, negen hanaltaigaar demzegdeze bolxo baina.

Eneeniiji oilgoxodoşji xilbar baina. Soveedei ynen sexe tryyznig byxen xadaa, egeel ton şuxala ba udaaiuulza bolxogyi asuudal jabana geze xursaar mederen oilgobo. Ynendeeşji predprijaatinuud gy, ali yçreždeeninyyd deere lityynyyd, loodorьnuud, tynejaadcanuud, rvaaçanuud ba dezorganizaatornuudhaa bolzo gyrenei daabariin gylsedxelge tahalduulza ba zuramgyi jabadalnuudai ulgerze baidag uşariiji tesexeer geeşe bal?

Bidener bolbol egeel bogonixon xydelmeriin ydertei, xydelmerişen ba slyyzaşçenyydei azaliiji xyngedxexiin tylөө ali bolxiiji xedeg ba azalşad byxenei tuxai bodotoor exiin anxaral tabigdadag orondo azahuudag bainabdi. Xiliin saanaxi oronuudta kapitalistnarai jarmoo doro zobozo baigaa xeden millioon manai axa dyyner bolbol eneene tuxai miil hanaza şadaxa baina. Kapitalizmiin baixada tedeende xyrtexegyi jyymenyyd xadaa socializmiin oronoi şuxala zailaşagyi zakoon bolhon ba Staalinska Konstituucada bataalab şegdehen baina.

Gebeşji, manai predprijaatinuud deere kapitaliis oobşçestvohoo ylehen xuuşan ylegdel ba zanşanuudiiji barimtaldag xynyyd yşөө bii. Edener bolbol өөhediingөө xubiin interesenyydiiji, aradai azana baidalhaa ba socialiis exe oronoi azana baidalhaa deegyyr tabidag baina. Iime xynyydtei xelsexe jyymen negei baina: Eneeniiji azal tuxai soveed zakooniiji xyndelxiiji baalaxa xeregtei. Manai aguu jixe bagşa Leenin bolbol loodorьnuud ba tynejaadcanuudtai xatar gamgyi temesexiiji rekomendovaaldag hen. „Tereen tuşaa alibaa hula jabadal, alibaa xelbeiii, alibaa sentimentaal gargaxa jabadal,—geze Leenin bişee hen,—socializmiin urda ugaa jixe zemete jabadal bolxo baina (Leenin, t. XXII, n. 164).

Paarti ba praviitelьstvo bolbol yiledberi deere bolьşevig gurim bii bolgoxodo ba azalai disciplinniiji bulad, socialiis bolgoxodo, tuhalxa şine xursa zebsegiiji bidenerte ygөө. Bidener bolbol ene zorilgiiji amzaltatai gaar gyis delgeede jamarşji he zeglelge baixagyi. Bidennee gyreniiji erinebi? Terenei erixenь xadaa „zak oboor baiguulagdahan xydelmeriin yder xadaa ton jixe todoor ba xazagairuulagdangyigөөr tabigdaxiiji, nai man çaasai, doloon çaasai gy, ali zurgaan çaasai xydelmeriin yderei baiguulagdahan gazarnuudta naima, doloo ba zurgaan çaasanuudta zakoonoi johoor dyyreneer xydelmeri jabuulxiiji erine, tiin xydelmerişen angişji ene eriltiiji demzene. (SSSR-ei SNK, BK(b)P-iin CK ba PSBCS-ei togtoolnoo).

Socialiis azalai zakoon iime. Oron bolbol loodorьnuudai, xydelmerihee taharuag ba byxeli çaasanuudaar xozomdodog deerehe enь, xydelmeriin yder olonxi gazarnuudta nariaar tabigdaza şadagdaagyi deereheenь, xozomdol ba progyylei ygei xegdeegyi deereheenь, xeden millioon tyxerigyydee geehen baina. Ene meteer xydelmerilxe geeşe aradai urda tee zemete xereg xehen baina. Xerbee predprijaati deere azalai disciplinniiji ebdeegyi baigaa haa, manai oron bolbol promiişlenne produukciiji byri jixeer abxaль, yrgen xeregselei preedmetiin elbeg baixanь tonşji hezeggyi baixa hen. Bidener bolbol staxaanovcuudai xydelmeri deere, bodoto socialiis azal boloo jamar jixe gaixamşag rezylьtaad ygedeg baihaniiji xaraulabdi.

Aguu jixe staxaanovska xydeleen bolbol xydelmeriin egeel bogonixon yderiiji, manaida egeelbytemzetei bolxo baihaniiji xaruulaa. Ene bolbol xamagai tyryyn, azalai bulad

(Yrgelzeleleнь 2-doxi niuurta)

ZEMETENIIJI XARIUUSALGADA XABAADUULXA

Jaruuniin aimag bolbol 1938 onoi tariaa xuriaalgiin xydelmerinyydiiji udaan bolzor soo unzagairuulhan ba myn tariaa soxilgiingoo plaaniiji janvaariiin 10-da oroidoo 62 proc. dyyrgehen baina.

Ykiirske selьsoveedei, Kaganooviçiin neremzete kolxooz bolbol tariaa soxilgiingoo plaaniiji arai geze 28 %, Gyndiin somonoi, „Komsomoolec" kolxooz 22% dyyrgehen baina.

Gadana, Koondiin somonoi „Ulaan Telembe" kolxooz bolbol sloozno molotiilkotoi ba traaktortai baihanjji haa, „molotiilkiin remeenьgyibdi" geed edeenee xeregleegyi baina. Teed, xazuudanь zergelze huuhan „Ulaan Malşan" kolxoozdo remeeniiin baixadanşji, tereniiji abza molotiilkoo jabuulaagyi baina. Tus kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol tariaa soxilgiiji sag bolzortonь dyyrgexiin xeregte ton baga anxaralaa tabina, eneendexariuusalgagyigөөr xandana.

Gadana, Egetiin MTS bolbol өөriingөө obsluuzivaldag kolxoozuudtaa molotiilkiin sag yrgelze xydelmerilxe jabadaliiji xanganagyi. Zişeelxede, MTS-iinь molotiilkonuud xadaa goriuuçiin ygei baihan deerehee 10 garan xonogto xydelmerileegyi baina. Tus MTS-iin direekce bolbol Ulaan-Ydehөө goriuuça asaralgiiji organizovaalaagyi ba molotiilkonuudaigaa goriuuçaar xer xangagdanxai baihan tuxai medeeşjigyi huuhan baina.

MTS-iin xydelmerinyydei tylөө natuuroplaatai tuşaalga myn le tahaldanxai, eneenei plaan mynөө xyrter dyyrgegdeegyi. Aimag dotor natuuroplaata tuşaalgiin plaan janvaariiin 10-da 73,6%, gossemssyyde busaalga 63,6% dyyrgegdehen baina. Ylьdergiin somonoi, Bydioonniin neremzete kolxooz bolbol natuuroplaata tuşaalgiin plaaniiji oroidoo 26% dyyrgehen ba Egetiin somonoi, Staalinai nerem zete kolxooz xadaa gossemssyyjede negeş graamm tariaaji tuşaagaagyi baina.

Azaxiin şuxala ede kampaaninuudiiji tahalduulhan zemeteniiji xariuusalgada xabaaduulxaar boloo bişe gy? Aimagai xytelberilxii oorganuud bolbol ene xemzee jabuulganuudai xazuutee jyynde baina gegşeb?

Nan. Sosnoovski.

GURBAN HARIIN AZALTA YDERNYYD TEMDEGLEGDEEGYI

Biçyyrei aimagai, Bodonguudai somonoi, Staalinai neremzete kolxooz bolbol tariaanaigaa soxilgiiji mynөө xyrter dyyrgeedyi. Yystь—Xonxoloinь uçaastog deere 3000 buxal tariaan soxigdoogyi xebteze baina. Ene kolxoozoi tariaaji soxizo baihan traaktor (traktorist Şaltiilov Dorzo) sag yrgelze emdereze baidag ba molotiilkiinь maşinist Garma Ciibikov bolbol arxidaza jabadag baina. Ene maşinist xadaa dekaabriiin 31-de arxi uugaad, gurban yder xydelmeridөө garaagyi. Eneen deerehee tariaa soxilgiin brigaada xydelmerileegyi baina.

Tariaa soxilgo deere xydelmerişedeigөө xysiiji emxidxexiin orondo, brigadiir nyxer Ciibikov bolbol arxi uuza jabadag baina.

BDO—34 molotiilkiingoo soloomo ilgadag apparaadiiji ebdeze, maşinist Ciibikov Garma bolbol nege syydke soo arxidaza jabahan baina.

Tus kolxoozoi tyryylegşe nyxer Cebaanov Cebegrdozo bolbol brigaadanuudtaa ton xomor jabadag jym. Xydelmerişedeigөө xysiiji zybөөr emxidxeze, tariaa soxilgiin xydelmerinyydiiji bolzor soonь dyyrgexiiji bodoodoggyi baina.

Gadana, brigadiir Ciibikov Zalsarai bolbol kolxoozniguudai azalta yderiiji gurban hara soo (oktiaabrь, nojaabrь dekaabrь) temdegleedyi. Janvaariiin 2 xyrter kolxoozniguudaiь azalta yderei veedomostь xegdeegyi baigaa.

Kolxoozniguudai azalta yderte xaişa xeregeer xandagşadta zoxixo xemzeenyydiiji abza, tariaa soxilgiin xydelmerinyydiiji dyyrgexe johotoi. Iime bai ıalda aimagai gazartariaalangai tahagai zyghөө jamarşji xemzeenyydei abtadaggyinь jixe gaixaltai.

Staalinec.

Bajan azalta yder

Selenge. Zargalantiin somonoi, Teelьmanai neremzete kolxoozoi staxaanovka—gaxaiн, feermiin erxilegşe nyx. Şaraapova Dolgor bolbol mal ydxelgiin 1938 onoi plaaniiji gaxaingaa talaar 146, 1 proc. ba tyl abalgiin plaaniiji 172,2 proc. dyyrgehen baina.

Nyx. Şaraapova D. bolbol 1938 ondo 11 hara soo 723 azalta yder ulobo.

Iime johoor, nyxer Şaraapova bolbol, bagsaaxada, azalta ydernyydtee 65.07 ceentner tariaa ba 1337 tyx. mynge abxa baina.

CER. DOON.

Radioo telegraafna xolboo baiguulagdaba

Glavsevmorpytiiin radiooceentreer damzuulagdan, Moskvaa—Anadiirь xojoroi xoorondo radioo telegraafna xolboon baiguulagdaba. Radiootelefoonoo xolbooji baiguulxa beledxelei xydelmeri jabuulagdaza baina.

Terjeleeşedte tuhalaxa xitaiska cobşçestviin çleen bolbol xyygedliji dainai ajuulhaa zaisua gazarta elьgeeze baina.

TASS-iin fotoxroonikc

SNK, BK(b)P-iin CK ba PSBCS-ei togtooliiji bydyyligeer xazagairuulga

Xori. (Telefoonoor abtaba) Xezengiin MTS (direektorenь nyxer Kyrbaatov) bolbol traaktornuudiiji remoontolxoiji 1938 onoi 4-dexi kvaartalai plaaniiji tahalduulhan baina. gebel, 20 traaktornuudiiji remoontolxo baihan aad, negeşji traaktor remoontoloogyi. Ene uşarhaa, negedexi kvaartalda 20 traaktornuudiiji remoontolxo ba hanaa, 40 traaktor remoonto xo bolhon baina. Tiigeed, tus kvaartalainşji plaan tahaldaxiin ajuulda xyree. Uşaranь xadaa, 8 traaktornuudiiji remoontolhongiin haanь, eenь specialьna komissaar şalgagdaza abtaagyi baina.

Iime boloşogyi geegdelei şaltagaaniinь jyyb gexede, negedexieer, MTS-iin direektor nyxer Kyrbaatov bolbol tus kampaaniiji konkreetneer ba operativnaar xytelberileegyi, xojordoxioor remoontniguudai dunda azalai discipliine ton muu. Zişeelxede, 1939 onoi janvaariiin 13-nai yder MTS-iin staarşa mexaanig Matveejev, glaavna byxgaalter Kalinidcev gegşed remoontniguudtajaa xamta stoloovo soogoo arxidaa xehen baigaa. Terenei ygleөөderenь, janvaar iin 14-de, 7 xyn (Erxityyjev, Zerloov, Cedeenov ba busad) xydelmeridөө oroidoo garaagyi ba 12 xyn 30-35 minuuta xozomdozo xydelmeridөө jirehen baina. Өөrөө mexaanig Matveejev bolbol 10 minuuta xozomdohon, remoontnig Balzanimaajev—45 min., Bazaarov—35 min., Paavlov—35 minuuta g. m. xozomdohon baigaa. Xamta ede 12 xynei xozomdohon sagiinь 7 çaas bolbo. Gadana, yneregşe onoi dekaabriiin 15-haa xoişo mynөө xyrter 469 çaas gexe gy, ali 62 xydelmeriiin yder proguul xegdehen baina.

MTS-iin xytelberilegşed bolbol remoontniguud ba MTS-iingee busad xydelmerilegşedei dunda SSSR-ei Sovnarkoomoi, BK (b) P-iin CK-ei ba PSBCS-ei 1938 onoi dekaabriiin 28-nai, „Azalai discipliiniiji gurimşuulxa, gyrenei sociaalьna straxovaniiin praaktikiiji haizar ulxa ba ene xeregte mexe gOXO gargaxa jabadaltai temesexiin xemzee jabuulganuud tuxai" togtooliiji xelsexe yzehenşji haa, ton şanar muutaigaar ygergehen ba ene togtooloi johoor azalai discipliiniiji ebdegşed –progyylьşçigyyd, xozomdogşod tuşaa jamarşji xemzeenyydiiji abaagyi baina. Eneen deerehee azalai discipliiniiji xazagairuulxa jabadalnuud mynөө xyrter yrgelzeleze baina. Progyylьşçigyyd tuşaa jamarşji xemzee abaagyi baihan jabadal xada tedeniiji daldalza, tus togtooliiji sabotaazalhan jabadal myn.

Myn, tus MTS-da kaadranuudiiji beledxelge ton muugaar tabigdanxai. Traktoristnuudai kyyrsede 54 xyn huralsaxa johotoi baihan aad, mynөө mi 1 25 xyn huralsana.

Xezengiin somonoi, „Leentnei Zam", Doodo-Xudanai somonoi Jezoovoi, Moolotovoi ba Voroşilovoi neremzete, Xezengiin somonoi „Komsomool" kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol kolxoozhoo kyyrsede xynyydiiji elьgeengyi baiza, kaadranuudiiji beledxelgiiji tahalduulxiin ajuulda xyrgөөd baina.

Ene uşarhaa, BMASSR-ei Narkomzemei bolbol tus MTS-da anxaralaa tabixa ba progyylьşçigyydiiji daldalagşad, kaadranuudai beledxelgiiji tahalduulagşadiiji xariuusalgada xabaaduulxa ujalgatai.

D. Dugaroon.

XUDALDAANAI PRIINCIPIIJI XAZAGAIRUULAGŞAD

Zakaamin. Zedestroin xydelmerişed, inzeneerne texniiçeske xydelmerilegşed ba albaxaagşadiiji yder byxende xereglegdexe produukiaar, ed tovaaraar xangaxa johotoi „Prodsnaab"—xudaldaanai organizaaciin xytelberilegşed bolbol kylьtyyrne soveed xudaldaanai priincepiiji xazagairuulna.

Ene „Prodsnaabai naçaalьnig baihan Miisin (mynөө yjede Zedestroingoo avtotraanspor tiin naçaalьnigaar xydelmeriine) ba myn „Prodsnaabai" xudaldaanai tahagai naçaalьnig Popoov gegşed sylөөe sovee xudaldaanai priincipenyydiiji ba pravitelьstvennoo togtooliiji hain medexe baibaşji haa, tereeniiji xyndeixe ba dyyrgexe xeregte prest ypneer xandahan baina.

Miisin xadaa „Prodsnaabtaa" jirehen ed tovaarai hain hainiiji өөrtөө şelen abdag baigaa. Zişeelxede, oktiaabrь, nojaabrь dekaabrь haranuud soo jirehen ed tovaarnuudainь dunda torgon, byd, kovioornuud, saxiiuud ba bişeşji elden janziin ed tovaarnuud elbeg delbeg aigaa hen. Teed, Miisin xadaa ede ed tovaarnuudaa abza, өөriingөө xeregselde zoriuulhan baina. Yngerxede, jirehen ed tovaarnuudaa, „minii gerte abaaşuulza ygegtii" gehen şangaa zaxiraita ygedeg deereheenь, „prodsnaabaiiid bulooi şine abtahan olonxi ed tovaarnuudai „negyyriinь", „xyndete" naçaalьnig Miisine gertenь abaaşuulza ygedeg baihan baina.

Enеenhee gadana, Miisin ba Popoov gegşed Zedestroin naçaalьnig nyx. Paramoonovtoi xamta „xariuusalzatai" xydelmerilegşedei spiisog zoxiozo, tedeende olon janziin ed tovaarnuudiiji tabidag baihan baina. Tereşelen, Miisin ba Popoov gegşed „xariuusalgatai xydelmerilegşedte" ed tovaar ygexiin tula, yder byxende xeden olon zaxiraltanuudiiji bişehen xehen baixa jym. Ede naçaalьniguudai zaxiraita ba eriltenь sag bolzor soogoo dyyrgegdeg baigaa xa.

Ene xeregeinь rezylьtaadta: Zedestroin naçaalьnig Paramoonov xadaa oktiaabrь ba nojaabrь haranuudai torşo soo 1770 tyxerigei eldeb janziin ed tovaarnuudiiji tere spiisog ba zaxiraltiin yndeheer abhan baina. Myn eneenhee gadana, „Prodsnaabai" skaadnaanь kovioor, koverkoot—byd, tyypli g. zergiin ed tovaarnuudiiji bahal abhan baixa jym.

Tus predpriijaatiin kapitaalьna barilgiin naçaalьnig Boddybnii bolbol myn tere yje soo 1014 tyx., speecçaastiin naçaalьnig nyx. Devlaatov—850 tyx., vraaç Baka jev—818 tyx., glaavna vraaç Loogiinov—757 tyxerigei ed tovaarnuudiiji abaa. Yşөө arba garan „xariuusalgata xydelmerişedu" xadaa banal ene me eer ed tovaarnuudiiji abhan baixa jym. Partkoomoinь sekretaarь nyx. Jaakovlev oobol ba hal gar xyrelsen baigaa.

Eneenhee gadana, Miisinei „zaxiraltiiu" yndeheer, Popoov bolbol amaga ya zarim xydelmerişedte (Osooojevto) ed tovaar zөөberildeg bolhon baina.

Ene fa ktnuud bolbol Zedestroin „Prodsnaaba" xytelberilegşed ba myn Zedestroin zarim xytelberilxii xydelmerilegşedei zyghөө kylьtyyrne soveed xudaldaaji ton bydyyligeer xazagairuulza bahaniiji xaruulna.

C. DOR.

„BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Veedomostь"

BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiym bolbol BMASSR-ei Verxoovno Sove dei Veed mostь" gargaza baixa tuxai togtoobo. „BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Veedomostь" bolbol hara byride nege udaa 4.000 ekzempliaar tiraazataigaar garxa ba tus veedomostь soo BMASSR-ei Verxoovno Soveedei preziidiymeer abtahan Ykaazuud ba bişe zyilnyyd tolilogdoxo baina. „BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Veedomostь" bolbol formaadaigaa talaar „SSSR-ei Verxoovno Soveedei Veedomostьtei" adli baixa jym. „BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Veedomostiin" redakcioonno kolieegi bolbol nyxed Voolkov, Birнaanov ba Kreslaavski sostaavtaigaar batalagdaba.

RAIOONNO GAZEEDHEE

Olon yxibyydtei exenyydte tuhalamza

Yngeregşe 1938 on dotor Tarbagatain aimagta, olon yxibyydtei exenyydte 26700 tyxeriig tuhalamza ygtehen baina.

Kolxoozuudai myngen doxoodoi urgalta

Gyre ei Baankiin Tarbagatain aimagai otdeleenide 1938 on dotor, kolxoozuudai sçoodto 2639800 tyxerig orohon baina. Ene xadaa 1937 onoixihoo 568600 tyxerigeer jixe boloo. 1939 onoi janvaariiin 1- de kolxoozuudai sçoodto 370163 tyxerig xadagalagdaza baihan gy, ali 1938 onciixihoo 355063 tyxerig jixe bolhon baina.

„Pobeeda"

ALEKSEI STAXAANOV.

Socialiis azalai zakoon

(Tygesxel. Exinь 1-dexi nyuurta).

discipliiniin aşaar tuilagdaxa baina. Şaaxta soo nyyrhe maltaza baixadaa gyrenei daabariiji xaişan geed le hainaar gyisedxexeb geze oroldodog hem. Өөriingөө iniciatiiv, durazorig ba xysiiji gansal eneende yyegşe hem. Tiin hain rezylьtaaduudiiji tuilaab. Yiledberiin xeden arbaad miangan tyryy xynyyd tiimeer xydelmerildeg.

Ynder byteesiin maasternuud şaxtioor Riaboşaapka, Staievaar Çaikoovski, parovooziiji zoloodogşo exener Troiickaja gegşedei azalai bioograafi jyyn tuxai xeleneb? Azalai discipliiniin eril tenyydiiji gyisedxexe jabadaldanь elbeg dyyren baigaa entyzlaazm tuxai. Azalai patriotiizmiin tiime ziişeeji F. E. Dzerziinskiin neremzete xargii zamai naçaalьnig, SSSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad nyx. Ogniioov hajahan xaruulaa. Tere xadaa ybelei ysloovinuudta poojezdiiji hainaar jabuulza bolxo baihaniiji etigedeggyi xynyydte batalan xaruulaa. Nyx. Ogniioov bolbol dekaabriin 24-de Moskvaahaa Kyyrske xyrter tovaarna poojezdiiji abaaşaad tereniiji daxin gedergenь asarza otiiiçno pokazaatelьnyydiiji tuilahan baina. Reisenyydenь xojuulaa, byxii maşiniistnuudta dairaldaga jyrenxii ysloovinuudta, „FD" parovooz deere xegdehen baina.

Ogniioov, Çaikoovski, Riaboşaapka—өөhedingee xeregei bodoto maasternyyd baigaa xadaa xee jym beze geze namda xeleg le! Buruu yzel ynen sexe tryzeenig byxen soveed stroin ysloovinuudta udaarniguud, staxaanovcuud bolzo şudaxa. Manai oroonoiixidoi adli azalai bytxii ysloovinuud, predprijaatinuud ba ger byliin orşon baidal baigaa aa ene bolbol azalai bytemzeteigeer iniciatiivnaar, tvoorçeskoor xexe jabadalnuudtaa zoriuuldag gazar ondootei xaanaşji baixagyi. Tiime azal bolbol manai da xyndelegeer xyrieelegdenxel, aldar soloor xuşagdanxai baina. Bidener bolbol nyxer Staalinai, staxaanovcuudai negedexi byxesojuuzna soveşçaani deere xel hen istoriiçeske ygiiji hananabdi.

„Azal xacaa kapitaliizmiin orşom baidal soo çaastna, liiçne xaraaktertai... kapitaliizmda xynyydei azaliiji ynder deere segnedeggyi... soveed stroin ysloovinuudta—ondoo xereg bolno. Ende azal xyndetei. Ende ekspiyataatornuudta xydelmerilne bişe, xarin өөrtөө, өөriingөө angida, obşçestvodoo xydelmeriine. Ende azalşa xyn azal xagaldahan ba gansaardahan baixagyi. Xarin le manaida azalşa xyn bolbol өөriingөө oronoi syleөte grazdaniin be geze hanadag ba өөriingөө baha le obşçestvenne deejatelь be geze hanana. Xerbee hainaar xydelmerileed ba oobşçestvodo ygeze bolxo jyymiiji ygeed baigaal aa ene bolbol azalai geroi, ene bolbol aldaraar xuşagdahan xyn".

Dede şatiin otiilçinyyd—socialiis Azalai Geroin nere ba „Azalai doobleştiin tylөө" gehen medaalьnuudiiji baiguulxa tuxai SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei ykaazuud xadaa—aguu jixe, sesen voozdь nyxer Staalinai idiiji honoroor xaruulna. Ene ykaazuud myn le voozdiin martagdaşagyi ygenyyd şingi socialiis zakoonuudiiji azalai geroiizmiin tolоromo xuudahanuudiiji ysөөn bişe bişehen baina, ar dta aguu jixe naidalga ba xaluubtar inagalagaar dyyren baina.

Soveed xynyydei өөriingөө oroniiji aldarşuulaggyi jabadalnuud, azalai azaxiin, voinee xeregyydei teexnikiin, nauuka ba iskyysstviin negeş ootrasloda baixagyi. Byxe delxeiixid bolbol Seeverne poolusiiji dailan abhan papaaniintanai geroizmda, talaantada ba patriotizmda xyrena. Omog sookol Çkaalov aradai inag geroi boloo. Moskvaa—Dalьna Vostoogoi xooronda ereen deeDe nuulege xelsen soveed exenerilnydei—Grizodyybova, Osipeenko ba Raskoovaagai mastersiinь tyxai ydyy jyyn gehen bişe.

Bidener, xazagairuulxa tuxai aradai anxaralaiiji өөhedte tatahan baina. Soveed intelligeencyyderee debzyylegdehen xeden miangaad xynyyd bolbol manai laboratooriinuudta, nauuçna şinzelelgii nstitytyydyyte, faabrig ba zavoodnuudta kolxoozuudai poolinuud deere aradai azabaidaliiji byri zaigaltai bolgoxo ba niuuça jyymnyydiiji elirryylxiin tulada, priiroodoi sexarişagyi temeseze baina d. Ece xadaa geroinuud bişe aal, şine ceennostiiji zoxioogşod bolbol aldaraar xuşagdahan baigaa. Bolbol ene saixan şine ceennostiiji zoxioogşod bolbol bahal aldaraar xuşagdahan baigaa, xyljii tuilagagyi jym aal? Eneenhee SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei ykaazuud todo ba tuxai xaruulna.

„Azal tuxai şine zakoonuud bo bol socialiizmiin baiguulalтiin entyziazmiiji ysөө jixe yndete yrgexe baina, soveed xyseletgeer ba haixanaar tolotohon baina. Ulaan Aarmi ba tedene komandiirnuud lyy xexe şadabaritalb—eneenei tuxai japoonsko samurai xeleze şadaxa. Eeнer bolbol yni udaan sag soo, Xasan nuurai raioondox balldaanda abhan xatuu soxiiiji hanaza jabaxa. Manai erdemtd gal xamşag xereg jabuulganuudiiji zoxioono. Leseenko, Ciicin ba bişe eksperimentaarnuud ba novaatornuud bolbol byxe arai anxaralaiiji өөhedte tatahan baina. Soveed intelligeencyyderee

socialiis sorevnovaani delgerxe baina. Xeden millioon xynyyd nyyrhenei, neeftiin, metaalliin tylөө temeseende, şine maşiniin tylөө, şine tkaaniin, produukciin şine toonnonuud ba meetrnyydei tylөө temeseende dabxin oroxo baina. Ene zakoonuud bolbol socialis exe orondoo өөriingөө znaaniiji, talaantiiji, oopeniiji, xysiiji byriin xeregjyyleхe beleн baigaa ynen sexe xynyydte toibo talaxiiji xendeş eşeltegyi baina. Leenin—Staalinai paarti bolbol daalgagdahan xeregeiee tylөө xariuusalgatai baixiin yzesgelende tede nerte xymyyzyylhen ba edeenei nii kommunizm teeşe zoriixo zamiiji zaahan—na dalgatai koompas—„BK (b) P-iin istooriin xuriaangii kyyrseer" zebseglete. Eneeneі hyylde, manai orondoxi ynen sexe, tvoorçeske azal xadaa şine istoriiçeske ilalтanuudta zamiiji baiguulxadanь hezegşee bolxo aal?

Redaaktoriiji oroloхgo G. DAŞAŞEEEENOV.

KINOOTEATORNUUDTA

„Progreess"	„Eroem"
Capaajev	Xile deere

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Дом просвещения 19. Телефоны редакции: редактора 2—44, отв. секрет арь. 6—28, с. х. отдел 7—91, промотдел. 8—07.

NKMP-iin tipograafi Glavlit № 21